

**МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ВИЩИЙ ДЕРЖАВНИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД УКРАЇНИ
«БУКОВИНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ»**

**Матеріали навчально-методичної конференції
«АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ ВИЩОЇ МЕДИЧНОЇ
ТА ФАРМАЦЕВТИЧНОЇ ОСВІТИ:
ДОСВІД, ПРОБЛЕМИ, ІННОВАЦІЇ
ТА СУЧАСНІ ТЕХНОЛОГІЇ»**

Чернівці 2017

УДК 61+615.1:378.147 ББК 5:74.58

Редакційна колегія:

Бойчук Т.М. (голова), Геруш І.В. (заступник голови), Зорій Н.І., Ходоровський В.М., Москалюк В.Д., Глубоченко В.Г., Савка І.Г., Сорокман Т.В., Білоокій В.В., Присяжнюк П.В., Пашковський В.М., Грачова Т.І., Петринич Г.Й., Ткач Є.П., Кривецький В.В., Федів О.І., Колоскова О.К., Кузняк Н.Б., Геруш О.В., Пlesh І.А., Проняєв Д.В., Наварчук Н.М. (секретар).

Актуальні питання вищої медичної та фармацевтичної освіти: досвід, проблеми, інновації та сучасні технології: матеріали навчально-методичної конференції (Чернівці, 19 квітня 2017 р.). – Чернівці, 2017. – 581 с.

У збірнику містяться матеріали навчально-методичної конференції педагогічних працівників Буковинського державного медичного університету, які висвітлюють методичні, методологічні, організаційні і психологічні проблеми додипломної та післядипломної підготовки лікарів, провізорів, медичних сестер, фармацевтів, можливі шляхи вирішення цих проблем у сучасних умовах. Окремі розділи збірника присвячені узагальненню досвіду впровадження кредитно-модульної системи організації навчального процесу, використанню інформаційно-комунікаційних технологій підтримки навчального процесу, приділено увагу питанням формування інноваційного, гуманістичного, демократично-орієнтованого освітнього простору, який забезпечить умови для всебічного, гармонійного розвитку особистості та конкурентоспроможності майбутнього фахівця.

Усі роботи представлені в авторській редакції.

ББК 5:74.58

Рекомендовано до друку рішенням вченої ради Вищого державного навчального закладу України «Буковинський державний медичний університет» (протокол № 9 від 23 березня 2017)

ISBN 978-966-697-677-5

© Вищий державний
навчальний заклад України
«Буковинський державний
медичний університет», 2017

КОМУНІКАТИВНІСТЬ ЯК МЕТОД ПІДВИЩЕННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ ОРГАНІЗАЦІЇ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ СТУДЕНТІВ-МЕДИКІВ

В.В. Безрук, Т.О. Безрук*

Кафедра педіатрії, неонатології та перинатальної медицини

Кафедра внутрішньої медицини та інфекційних хвороб*

Вищий державний навчальний заклад України

«Буковинський державний медичний університет», м. Чернівці

Розуміння проблеми «самостійності» студентів у навчальному процесі – це основа сучасного, відповідального ставлення до професійної підготовки майбутніх компетентних фахівців у медицині.

Впровадження кредитно-модульної системи навчання робить самостійну роботу студента «самовмотивованою», оскільки кожне заняття – це субмодуль, і кожен студент перебуває під систематичним контролем викладача [Поляченко Ю.В., Передерій В.Г., Волосовець О.П. та ін., 2005].

Комуникативність – необхідна умова успішної «спільної роботи» викладача і студента; «інтегруючий чинник» їхньої аудиторної та позааудиторної діяльності [Бублій Т.Д., Дубова Л.І., 2016].

Потужним потенціалом для розвитку «самостійності» студентів в умовах кредитно-модульної системи стають семінари, вебінари, наукові конференції, майстер-класи, тощо, які проводяться на клінічних кафедрах Вищого державного навчального закладу України «Буковинський державний медичний університет»; участь у них студентів – реальна можливість не тільки здобути нові знання та навички, збагатити досвід студенту, а й визначити та підвищити майбутньому лікарю власний рівень компетентності в тих чи інших фахових питаннях.

Комуникативна компетентність та «самовмотивованість» студента-медика є важливою складовою частиною фахової підготовки на додипломному етапі здобуття освіти.

МЕТОДОЛОГІЯ ОЦІНЮВАННЯ ЗНАТЬ, УМІНЬ І НАВИЧОК СТУДЕНТІВ У ПРОЦЕСІ ОПАНУВАННЯ НАВЧАЛЬНОЮ ДИСЦИПЛІНОЮ «МІКРОБІОЛОГІЯ, ВІРУСОЛОГІЯ ТА ІМУНОЛОГІЯ»

В.В. Бендас, Д.В. Ротар

Кафедра мікробіології та вірусології

Вищий державний навчальний заклад України

«Буковинський державний медичний університет» м. Чернівці

Оцінювання знань, умінь і навичок студентів повинно носити комплексний підхід. У вищих медичних навчальних закладах збереглася чотирибальна система оцінювання знань, умінь і навичок, що має чотири оцінки: «незадовільно», «задовільно», «добре», «відмінно».

Недоліками такої системи оцінювання знань студентів є суб'єктивізм, слабка диференційованість шкали. Одним з ефективних шляхів подолання цього у вищій школі є застосування модульно-рейтингової системи оцінювання.

Методика перевірки знань, умінь та навичок має відповідати меті й методиці викладання курсу. Якщо для перевірки теоретичних знань існують традиційні способи оцінювання, то оцінювання практичних навичок вимагає значно більше часу.

При цьому необхідно враховувати такі чинники: баланс між перевіркою теоретичних знань, умінь і навичок та виявленням ставлень студентів до тих чи інших проблем; баланс традиційних та інтерактивних методів оцінювання; баланс групового, змагального й індивідуального оцінювання; узгодження форм перевірки зі змістом занять; необхідність обговорення критеріїв оцінювання з студентами; баланс оцінки абсолютних досягнень та індивідуального прогресу.

При оцінюванні, особливо в разі застосування інтерактивних методів, необхідно скористатися процедурою самооцінювання студентів та взаємооцінювання студентами один одного.

Процес оцінювання має бути: не упередженим; невід'ємною складовою процесу навчання та допомагати викладачу досягати поставлених завдань; надавати викладачу інформацію щодо ефективності його роботи, ефективності окремих методів і вправ, придатності конкретних дидактичних матеріалів; уможливити діагностування компетентності студентів.

При перевірці та оцінці якості успішності необхідно виявляти, яким чином вирішуються основні завдання навчального процесу, тобто, якою мірою студенти опановують теоретичними знаннями, вміннями і навичками. Неабияке значення має також те, як ставиться той чи інший студент до навчального процесу.

Усе це зумовлює необхідність застосування всієї сукупності методів перевірки оцінки знань:

а) повсякденне спостереження за навчальною роботою студентів. Цей метод дозволяє викладачу скласти уявлення про те, як ведуть себе студенти на заняттях, як вони сприймають і осмислюють матеріал, якою мірою вони виявляють самостійність у практичних вміннях та навичках;

б) усне опитування - цей метод є найбільш поширеним при перевірці й оцінці знань, виявляючи таким чином якість і повноту його засвоєння;

в) письмова перевірка. Усильнене опитування можна провести за допомогою методики письмової перевірки знань. Суть її в тому, що викладач роздає студентам заздалегідь підготовлені на окремих аркушах паперу питання або ситуаційні завдання, на які вони протягом 10-12 хв дають письмові відповіді. Письмове опитування дозволяє на одному занятті оцінити знання всіх студентів. Це важлива позитивна сторона даного методу;

г) контрольні роботи. Це дуже ефективний метод перевірки й оцінки знань, умінь та навичок. Сутність цього методу полягає в тому, що після проходження окремої теми навчальної програми викладач проводить у письмовій формі перевірку і оцінку знань студентів;

д) перевірка практичних навичок. Для перевірки і оцінки успішності студентів велике значення має перевірка опанування ними практичними навичками. Це дозволяє викладачу вивчати ставлення студентів до практичної